

Lektionsplanering

Årskurs: 7-9

Ämne: Svenska

Tema: Poesi och litteraturanalys

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Läsning av skönlitteratur, både klassiska och samtida texter, samt bearbetning av dessa i muntlig och skriftlig form.

Samtal om och diskussioner av texter, där eleverna för enkla resonemang om innehåll, språk och litterära drag.

Att analysera och tolka olika typer av texter med fokus på språkbruk och litterära tekniker.

Betygskriterium (E)

Eleven läser skönlitteratur med flyt och visar grundläggande läsförståelse.

Eleven samtalar om och diskuterar varierande ämnen på ett sätt som till viss del utvecklar samtalen.

Eleven för enkla resonemang om innehållet i olika texter och deras språkliga uttryck.

[Lgr22, Svenska, Åk. 7-9]

Lärrarledda instruktioner

1. Introduktion till poesin "Jag hade rena händer" (10 min)

- Läs upp dikten högt för klassen och ge en kort bakgrund om författaren Ingvild Lothe och textens kontext.
- Ställ frågor om elevernas första intryck av dikten.
- Diskutera centrala teman i dikten, som renhet, skuld och självrannsakan.
- Förklara vad poesi är och hur den skiljer sig från andra texttyper.

2. Litterär analys av "Jag hade rena händer" (15 min)

- Gå igenom dikten rad för rad och analysera dess språk och stil.
- Förklara begrepp som metaforer, symbolik och rytm i dikten.
- Diskutera dikten på djupet, vad den uttrycker om människans inre kamp.
- Jämför med andra kända dikter med liknande teman och stil.

3. Diskussion om dikten (15 min)

- Dela in eleverna i små grupper för diskussion.
- Be grupperna att fundera på vad renhet och skuld betyder i dagens samhälle och om dikten fortfarande känns relevant.
- Låt grupperna presentera sina tankar för klassen.
- Sammanfatta och diskutera de olika perspektiven som framkommit.

4. Reflektion och sammanfattning (10 min)

- Låt eleverna reflektera över dikten och dess budskap.
- Be eleverna att skriva en kort sammanfattning av vad de har lärt sig om dikten och dess tematik.
- Ge feedback och ställ frågor för att säkerställa förståelsen.

Ämnesinnehåll

Här listas viktig kunskap och ämnesinnehåll som eleverna behöver känna till eller lära sig i undervisningen. Försök se till att allt nedan tas upp på lektionen eller följs upp på andra sätt.

- **Poesi:** Poesi är en litterär genre som använder sig av komprimerat språk och ofta metaforer och andra stilistiska grepp.
- **Metaforer:** Hur metaforer används för att uttrycka känslor och tankar på ett indirekt sätt.
- **Symbolik:** Symbolik i dikten, som t.ex. begreppet "rena händer" som symboliserar skuld och moral.
- **Litterär stil:** Hur dikten är uppbyggd, med hjälp av rytm, upprepning och ordval.
- **Kulturella och samhällsliga teman:** Hur dikten kan kopplas till större frågor om moral, skuld och renhet.

Ordkollen

Ord	Förklaring	Etymologi
Poesi	Litterär genre som använder koncentrerat språk för att uttrycka känslor och tankar.	Från latin "poesis", som betyder skapande.
Metafor	Ett språkligt uttryck där ett ord eller en fras ersätter ett annat för att skapa bildlig betydelse.	Från grekiska "metaphora", betyder överföring.
Symbolik	Användning av symboler för att representera idéer eller begrepp.	Från grekiska "symbolon", som betyder tecken eller märke.

Ord	Förklaring	Etymologi
Rytm	Upprepning av ljud eller mönster i språket som ger dikten musikalitet.	Från grekiska "rhythmos", som betyder flöde.
Självrannsakan	Processen att reflektera över sina egna handlingar och känslor.	Från gammalgrekiska "soul" och "examine".

Diskussionsfrågor

- A. Hur tror du att temat "rena händer" i dikten kan relatera till dagens samhälle och våra egna liv?
- B. Vad betyder "skuld" i ett litterärt sammanhang och på vilket sätt kan detta tema spegla våra egna moraliska val?
- C. Tror du att poesi kan vara ett sätt att bearbeta personliga eller universella känslor? Hur?

Aktivitet

Eleverna delas upp i grupper och får i uppgift att skapa en egen dikt som handlar om renhet eller skuld. De ska använda sig av metaforer och symboler som verktyg i sin dikt. Efter att ha skrivit sina dikter, ska eleverna läsa upp dem för klassen och diskutera de litterära tekniker de använt. Aktiviteten syftar till att öka elevernas förståelse för poesins stilistiska grepp samtidigt som de får skapa egna uttryck för komplexa känslor.

Exit-ticket

Fråga	Svar
Vad handlar dikten "Jag hade rena händer" om?	Om skuld, renhet och självrannsakan.
Vilka litterära tekniker används i dikten?	Metaforer, symbolik och rytm.
Vad betyder begreppet "rena händer"?	Det symboliserar skuld och moraliskt ansvar.
Hur kan temat "skuld" relatera till dagens samhälle?	Det kan kopplas till individuella och sociala moralfrågor.
Vad tycker du om diktens budskap?	Det är personligt och kan uppfattas på olika sätt.
Hur kan poesi hjälpa till att uttrycka svåra känslor?	Genom att använda indirekta uttryck och bilder.
Varför är metaforer viktiga i poesi?	De gör språket mer bildrikt och öppnar upp för tolkningar.

Fråga

Vad betyder symbolik i en dikt?

Svar

Användning av tecken för att representera större idéer.

Hemuppgift

Eleverna ska skriva en egen dikt om ett tema som de tycker är viktigt, exempelvis skuld eller renhet. De ska använda sig av minst två metaforer och en symbol i sin dikt. Dikterna ska lämnas in som hemuppgift och användas som underlag för diskussion i nästa lektion.

Citat

“Poesi är när tankar och känslor förlorar sitt förnuft.” – Robert Frost, 1951

Detta citat kan relatera till lektionen genom att det uttrycker poesins kraft att fånga och förmedla känslor på ett sätt som inte alltid följer logikens regler.

Tags: [Lektion](#)